

Candidatura al Consell de Govern de la Secció de Ciències Biològiques

Francesc Gonzàlez i Sastre – president; Abel Mariné i Font – vicepresident; Joaquim Gosàlbez i Noguera – tresorer; Jordi Lleonart i Aliberas – secretari

Com indicava el president Vigo en la presentació de la seva candidatura a la Presidència de la secció, la missió principal del Consell ha de ser “desenvolupar una acció de govern ordenada i eficient i promoure tant com es pugui, les activitats científiques que justifiquen l’existència de la Secció i a la vegada, haurà d’esforçar-se per a eixamplar el prestigi i la incidència de la nostra corporació, tant en l’àmbit oficial com en el conjunt de la societat”.

La candidatura proposada ara, com la precedent, vol ser continuista i alhora innovadora, en el sentit d’entroncar amb la manera de pensar i d’actuar dels equips precedents. La voluntat continuista és palesa amb la presència del senyor Gonzàlez i Sastre, tresorer i vicepresident en anteriors Consells, i la presència del senyor Lleonart i Aliberas, actual secretari en funcions; però volem potenciar al mateix temps iniciatives que donin nous impulsos a la Secció i a l’IEC en els àmbits que li són propis.

Tot i acceptar que la figura del president té un pes especial i que en ell recauen les obligacions i les responsabilitats principals, és el Consell sencer qui, per definició, té l’atribució de governar la Secció. Considerem, doncs, molt importants les opinions i les iniciatives de tots els membres del Consell. Sense oblidar, a més, que normativament és la Secció en ple qui, sovint, ha de prendre decisions i, sempre, avalar les actuacions de l’equip de govern.

Els nous membres proposats per al Consell de Govern

El senyor Abel Mariné i Font, actualment professor emèrit, fou catedràtic de Nutrició i Bromatologia a la UB i, a més d’una llarga experiència en la recerca, ha tingut importants responsabilitats de gestió i representació. Ha estat degà de les facultats de Farmàcia de Salamanca i Barcelona, director general d’Universitats i president de l’Associació Catalana de Ciències de l’Alimentació. Fou també medalla Narcís Monturiol.

El senyor Joaquim Gosàlbez i Noguera, catedràtic de Biologia Animal de la UB, ha tingut responsabilitats de gestió i representació com a degà de la Facultat de Biologia i com a director dels departaments de Biologia Animal de la Universitat Complutense de Madrid i de la Universitat de Barcelona. Ha dirigit comissions d’avaluació a l’ANEP i al CNEAI i ha estat membre de la Comissió de la Recerca de l’Agència per la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya. També ha estat membre de la Comissió Econòmica de la Universitat de Barcelona.

Àmbits d'actuació i eventuais activitats

La SECCB és un organisme que té per funció promoure l'activitat científica en l'àmbit de la biologia i la medicina, així com fer-ne divulgació en la societat de parla catalana. Aquesta funció creiem que es pot desenvolupar en les activitats següents:

1) Intervenir en la política científica del país, mitjançant

- La promoció d'activitats de recerca fent crides a equips de recerca per abordar temes ben definits i subvencionant aquestes activitats. Les Societats Filials hi tindrien un paper important. Això implica debatre i establir prèviament quins tipus d'ajuts i de projectes, i de quins àmbits i amb quins objectius, cal contribuir a finançar, per complementar amb eficiència i sense duplicacions innecessàries.
- L'avaluació dels resultats de la recerca. L'IEC, des de les més altes instàncies, hauria de plantejar-se l'objectiu estratègic de col·laborar en l'elaboració de criteris i valors per a la recerca. En aquest sentit, s'haurien establir converses amb els organismes avaluadors de la Generalitat i arribar a acords per a elaborar propostes d'avaluació de les disciplines humanístiques i naturalístiques d'àmbits no contemplats com caldria pels criteris de mesura, com ara l'índex d'impacte.

2) El català com a llengua de ciència

Hi ha ja una comissió treballant en aquest tema que s'haurà de seguir i recolzar perquè finalment la Secció pugui aprovar un document.

- Contribuir a la normalització de la terminologia científica catalana, a través de les contribucions al DIEC però també mitjançant altres activitats (la sèrie "què cal saber" que publica la Societat Catalana de Biologia des del 1984 i que ja ha arribat gairebé als 200 fulls). Caldria en aquest àmbit treballar conjuntament amb el Termcat.

Existeix també un projecte de multilingüisme redactat per Mavi Dolz, antiga cap de l'àrea de Llengua i Universitats de l'Institut Ramon Llull i recentment traspasada, on es tracta el problema que ens preocupa: publicar en anglès sense renunciar al català com a eina de comunicació científica. La UOC sembla que vol aplicar aquest projecte. Caldria discutir aquest tema en l'àmbit de la Secció i adoptar les resolucions que calguin.

- En l'àmbit de les publicacions, continuar la tasca feta, però tractant d'ampliar el ventall. Hi hauria dues possibles noves vies a avaluar: 1) textos universitaris de referència (originals o traduïts); i, potser, 2) altres materials útils per a ensenyament sobre temes d'abast biològic i sanitari en sentit ampli (en col·laboració amb editorials especialitzades).

3) Divulgar la ciència, fornint la societat de parla catalana amb elements i materials (bàsicament publicacions atractives) per donar a conèixer aspectes del món que tinguin una base en les nostres ciències. Especialment aquells que estan d'actualitat i que comporten un fort debat social i polític.

- Promoure al màxim les relacions, els contactes i els projectes comuns amb les societats filials, buscant la col·laboració amb la Secció en totes les activitats esmentades. Pensem que, per exemple, en el que fa referència a la difusió i la promoció de les presentacions o conferències, poden completar i ampliar substancialment les possibilitats de l'IEC. Això, per altra banda, amplia clarament el nombre d'experts als quals podem tenir accés.

Convindria no limitar-se a les filials de la Secció sinó també fomentar les col·laboracions amb altres filials que també tinguin relació amb les ciències biològiques. Serveixi d'exemple l'ACCA (Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació) que depèn de la Secció de Ciència i Tecnologia.

4) Incidir en el debat social de la ciència i l'ètica

- Presentacions o conferències: seguir dinamitzant aquestes activitats, tant “de portes endins” com “cap enfora”. Elegir temes d'actualitat en què, si s'escau, la conferència o taula rodona podria ser la base d'alguna presa de posició o subministrament d'informació, a divulgar a la societat en general o a sectors implicats o interessats en forma d'opinió, reflexió o dictamen.
- Dictàmens o preses de posició enfront de qüestions d'actualitat: procurar que l'IEC, i la nostra Secció en particular, gràcies al nombre dels seus membres i els diferents àmbits de coneixement de cadascú, pugui trobar consensos i proporcionar informacions, missatges o dictàmens d'interès per a ser presos en consideració per sectors socials, les administracions públiques implicades i la societat en general.
- Les prioritats de la Secció han de reflectir-se en la projecció pública i la política general de l'IEC i contribuir que l'IEC sigui un referent per a les institucions i la societat, més enllà dels temes lingüístics i de catalanística. Caldria insistir sobre aquest tema en el si dels òrgans generals de gestió i decisió de l'IEC i en els serveis de premsa. De manera especial caldrà tenir cura del manteniment dels espais de la Secció en el web institucional.

Aquestes serien algunes possibles activitats per assolir l'objectiu de fer que la SECCB promogui d'una manera eficaç la ciència i la seva divulgació, i donar-li visibilitat i presència a la societat dels països de parla catalana.

Petita nota curricular dels membres del Consell de Govern anterior, inclosos en la nova candidatura

Francesc González i Sastre és catedràtic de Bioquímica i Biologia Molecular a la UAB. Ha estat director de departament, degà de la Facultat de Medicina, president de la Comisión de Bioquímica Clínica, membre del Consejo de Especialidades Sanitarias i secretari científic de l'IEC. És autor de nombrosos treballs de recerca bàsica i aplicada i de llibres d'interès professional i docent, com *Bioquímica Clínica*, i *Lliçons de Patologia Molecular* entre d'altres. Fou premi Dr. Cardenal de l'Ajuntament de Barcelona.

Jordi Leonart i Aliberas és biòleg pesquer, especialitzat en dinàmica de poblacions, avaluació d'estocs, assessorament per a la gestió pesquera, modelització biològica i bioeconòmica, i en ecologia marina. Investigador del CSIC a l'Institut de Ciències del Mar de Barcelona, fou també oficial superior de recursos pesquers a la FAO, a Roma, especialista en història de la pesca a Catalunya i ictionímia catalana i consultor del TERMCAT.